

Buriaad-Mongol UNEN

BK(b)P-in Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei
Verxoovno Soveedel Preziliyime oorgan.

No 70 (2710)
1939 onoi
MAART
27
Ponideetning
16-daxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

Leenin—Staalinal aguu jixe
paarti mandag!

Byxesojuuzna Kommuniis (bolşeviig yydei) Paartiiin XVIII sjeezd

BK(b)P-in XVIII sjeezd deere, IJKI-dexi, BK(b) Paartiiin delegaciin doklaad Doklaadçig nyixer Manyiilbski

I. Ulasxoorondiin baidaldaxi xubilaltanuud

Nyxedyyd!

BK(b)P-in XVII ba XVIII sjeezdenyydei xoorondo ynen tabanzil soo anginuud, araduud ba gyrenyydei azabalda, kapitalis sisteemlin byxli zyrişdeoneyydei xursadaha. Ba socializmilen delxel kapitalizmilen delxel xojoroi xoodoxi gyn ilgaagat gynzegilehentili gerşelze baigaa nelied xubilaltanuud bolhon baina.

Paartiiin, manai oronoi azalşadai, SSSR-ei byxli dryzjaadai ba byxli daisadaşıji teseze jadan xylleeze baihan, eerin-istoriqueska doklaad soo nyx. Staalinal bolbol gyren tuxai tisits-leeninske hurgaalda ynete jixe nemeri oruulza, ulasxoorondiin baldalda gyn gynzegilegoree xizaarlagdaşaygil markaşaliz ygeze, manai oronoi socialis xygzeltilin xysed dyvilooguudilji gargaşa, soveed aradai urda eerein socialis amudal rezyultaadta neeren delgerez baigaa ugaa jixe pektivnyydiili delgeebe. Nyx. Staalinal bolbol proletariaadiklatuuriin tonsj berxetel zorilgo—eksplotaatorska angilijes eseslen ikvidacaçgilji ba olomillioon indiyidaalna usanai azaxiliuudilji socializmilen sisteemede xabaadulxa salihen, SSSR-ei uragşaa gigaantskaa jaaza debze xaruulba. Xaişan geed ede zilnyyd soo socialis aradai xelberleştigi urgaab, azalşadai materialalna ba kylşemzee deeşeleeb, SSSR-te aza huugaa araduudai axal xolboon xaişan geed cementirovelegdeeb, soveed orondo geed socialis demokrati seseglen halbaraab, soveed moralalna ba politiçeske jedilinstvo xaişan geed byxezeob, oronoi xyeşadal ba oborooniin şadabari urgaab genulba. (Aplodismenntyyd).

Nyixer Staalinal bolbol Soveed oronoi xile zaxanuudilji xamra xeregete xatuu şanga baixa jabadaltai xamta, şipoon dañin seregel gal tylmer şataagsadai trockils-buxaa-baandilji xairagamgilj butasoxilgoti xamta garza baigaa, el miflin senes politika xadaa xaişan geze gansaşlı soñadai intereesyydte biše, myn baha byxli ulasxoorondiin uñadai intereesyydte, byxli oronuuddaxi araduudai innydte taaraldan xangaza baihanilji xaruulhan baina. Nyixer Staalinal doklaad—ene xadaa xygzeltilin şine poligilj oobşestvo baigulgilji tygesxexe ba socializm-kommunizmda şata damzan oroxo polosaada SSSR-ei orononilji xaruulhan istoriqueska xaraa myn. Byxeldelein-keska uðaşanartai sobitli myn bolhon, SSSR-ei ene ugaa bañi bolbol kapitalis oronuudata azalşan maassanuudal, volvicioonno bololgilji şangadxaza, kapitalis xyrielel, mili mexe goxilji zirin, kommunizmilen xysed dyren voogoł zamaar alxalhan şine gigaantskaa alxam bolxoñgar staliniska tabanzilili bejelyylze baigaa oronoi delxel reakclin aimxal şiserelge gargaşa baina.

gerhen tabanzil soo kapitalis delxelde jyn boloob?

XVII partiliin sjeezd deere nyixer Staalinal bolbol kapitalis baidalilji analizirovelexe zuuraa, 1929—33 onuudai križileer xyrze jirehen depreessi xadaa jyrilin depreessi biše, "usgaar tyreli" depreessi bolxo jym geze xeleen hen. Nyixer Staalinal ulasxoorondiin baldalilji xarakterizovaalaxa imperialis zyrişdeoneyydei xursadal bolbol seregi tuñmuudta myne xyrhe baigulala geze, xereg bolbol imperialis dañda eli bodo oşozo jabana geze xeleen hen. Staalinal ene analiz dyren ba xysedeerøe ynen bolzo

1932 onoi ylemze jixe unalglingaa hyyleer, 1937 ondo deede tooçkodoo xyrhen kapitalis yiledberiliin xemboł 1938 ondo, 1929 onoi xemzeetei sasuułxada, 91 xyrter daxin buuhan baina. 1921—29 onuudai ekonomikilin torço soñ yiledberiliin yselte 49,35 procent bolada, 1929 onhoo 1937 on xyrterli yje sag soñ yiledberili 3,5 procenteete jixe bolbo. Ene xadaa 1929—33 križisel hyyleer xyrze jirehen depreessi bolbol yneusgaar tyreli, xolnohoon niftiñ debzeltesji, proqostin halbaraltaşlı garaagyti depreessi baihanaln tuxai baina.

gerhen tabanzil soo, kapitalis oronuuddaxi azalşan maasal baldalanb byri muuzarba. Kapital bolbol ilangajaa taturulin oronuudata, azalşadai aza amidalarai xemzees gaar dobtolon baina. Zaarabotna xylehili erid dooñ yidelmeriliin yderili utadxana. Ziseelxede, Germanaali xooli gol gol produuktuuđal roozniçno cenedli jixer deeselhen balbaşlı, faşılıs diktatuuriin togon saghaa xoişo zaarabotna xylehenel alibyxl jixed-igdohon baina; tilxede zaarabotna xylehenhə, faşılıs temsili yiledgededeg eldebiñ baalaltata daralgalnuud 25-30 zyrene. Zakoonor 10-çaasal yidelmeriliin yder togon, tilxede promišlennostili tusgaar şuxala halbarbilal xelxede, byxli seregi lindyystride ba fortifiki yidelmerinydte—14 çaasal. "Azalal ujalgata" laađi gedegydyte xeden zuugaañ miňagañ zaluuşuud bolboñ edee xalbagadaxlin ba yderøe 50 pfeeninglin tylee. Faşılıs Itaaliida faşılıs diktatuuriin yje soñ, measamidarai xemzees xaxadtaa xyrter şaxuu unaba.

Abissiñsk dainai bolhonhoo xoşo ediee xooloi byxli gol produuktuuđilji xereglelge erid egseer xorohon baina. Japoondo xydelmeriliin yder 12-hoo 16 ças xyrter boldog ba 1929 ondo baihan toljuur xylehen bolbol, ene yje soñ aza amidalarai ynen 30—40 porcent deeselhensji haan, dunda zergeer 16 procentthee ylyy xoroogdohon baina.

Yngerhen tabanzil soo xydelmerigiyiydei too 14 milloonhoo xezeeşli doosoo'oroogi ba 1938 onoi eseste kapitalis delxel xynzonoi xaxadaiñ azahudag ilindi, Xitad metlin ilimyenyd oronuuddaxi xydelmerigiyiydei ba batraaguudai ugaa jixe olomillioonno aarmilijili, zarlmandaa xydelmerigiyiydilji, xydelmerigiyiydilji toololsongyigeer 18 millioon boldog baina.

Ilangajaa AXŞ-da, Poolşodo, Rymiinide, Jygoslaavida, Veengride, myn baha kolooniuudat daxin şineer xursadan garza baigaa agraarna kritizis bolbol dereevnilji yje jixed slido xubaaralgada xyrgeze, olon millioon tariaşadilji paupernuud bolgozo baina. Eneenei xazuugaar, ilangajaa faşılıs oronuudata, zize gorodskoi byryazilin ygeirelgiin xysete process Jabaza baina. Ende arbaad miňagañ zize promišlenne ba xud aldaa naimaanai predprijatiniud xosorono. Japoondo, serjoogoi dutaldahan deereheè, gansaxan le 1938 ondo 88305 zize pridprijatiniud xaagdahan jym.

Kapitalis oronuudat xygzeltilin tegse biše baidalhaa ba kapitalizmilen nitte križisel gynzegilehenthee şangadan baigaa ekonomikleska križisel rezyultaadta, kapitalis gyrennydei dunda urdan baihan byxli zyrişdeoneyydei tulidaa xyrter xursadan jirebe. Gadaadiñ rüñogyydei tylee, vlijaniññiñ sferelin tylee, kolooniuudat tylee, delxel şineer xubaaxiññiñ tylee temesel xursadaba. Ene temesel xredizeennee dalain ba Tili xokeanai bassejende, Latiinsk-Ameerika, zyyn-urda ba urda Jevroopodo, delxel gol gol xarilisa zamuaðar jyre busiñ xursadalilji abhan baina.

Germanaali, Itaali ba Japoond gedég faşılıs gyrennyd ulasxoorondiin areene deere dobtolon orobo. Faşılıs zasag barlgşad bolbol busadai araduudilji deermedeze eehedilinge xeregyydiili zaharulaxa, faşılıs rezimliñge dotoroi berxeşelnyydiili ikvidirovelexe. tereneigee bankroodstvíli urldşalan zaisuulxa geze bodog baina. Faşılıs zonxilogodto dain seregyy xeregtel, jyyndeb gexede, pyşkenyydiili biše, xarin toho, drednoudilji biše, xarin xileeme erize baigaa maassanuudat eehedilinge demogogiqeska xoohon naidulgilji gyisledexxe arga şadalayi baina. Tedeende dain xadaa maassanuudat duraugtalilji daraxa ba tedenerili ujalgajaa yge duulasatalgaar dyrgexeer bariza baixa arga zebseg myn. Tedeende dain xadaa eertingee talabarligşadai nitydende "xynde jambajaa" togtoon bailgaxlin tylee xeregtel.

Faşılıs avantiuristnuud bolbol dobtolgodo şilzen oroxojoo jaaraza baina, jyyndeb gexede, aradai froontiin xydelonei urgaltahaa, faşılıs agreeesside araduudat eserryyse xabadalai yseltehə, dainai faşılıs tylmer şataagsadai urduhah eserryy temeselei ulasxoorondiin froonto araduudat negedeze ba niagtaran zagsaza baihanha aina. Faşılıs zasag barlgşad bolbol aradai maassanuudat niagtaran zagsaxahaa uridtaxa ba faşılızma otopor ygejexee maassanuudat negedexhee urid soxiso xexe geze zebseg bodono. Tedeende dain xadaa miňagañ butaruulaxa ba eehed xoorondonb roozn tarixa geze oroldo.

dog balna. Tedener bolbol Aangli ba Fraanciin zasaglagşa kryyggydei ygoodniçestvili onobşoto zoñdoor xeregedeg, tedeeniilji eehedilinge xoro Jabuulganuudat sug xabaadag şad bolgozo, enegeere tedeeniilji yje jixer kompremetirovelez ba buzarlaza, maassanuudat duraagutaxa Jabadallili ene moşeeniçeske maneevraaraa eehedhə zailuulxili oroldog balna.

Faşılıs zasagbarigşad bolbol busad kapitalis oronuudat byryazilin eehedein demzelgetegeer, eehedein aradat dobtolon oroxilin tulada, socializmilen ba xyldeleşmen angilin urda aidag tedenei aimxaiji xereglexili oroldodog balna. Eehedilinge bulimtaralgın zorilgonuudat xyrxin tulada, tedener bolbol edise xudalda, mene goxo, şantaaz ba zanalijli Jabuuldag baina. Busadai territoori uruu okypacioonno aarmijaa xajan gergaxingaa urda tee tedener eehedilinge şipoonguudai aarmilijli tereen uruu şideged baina. Tedener bolbol şipoonguudaa xaa-xaanagyl—AXŞ-da, Aangli, Fraanciada ba biše biše gyrenyyde elbgeedeg. Tedener bolbol Fraanciada kaguliaarnuudai baandilji şaxan edieelyleze tenei garaar xeden olon teherelge organizovaaldag baina. Tedener bolbol Rymiinide xede xeden terroristilicke aktnuudilji yiledze baigaa diversiounno baandnuudilji baigulna, tedener bolbol Poolşodo, tereen xubaaran taharxa Jabadallili beledxen, yrgen jixe zadagairuulgin yxelmeri Jabuulna; Prıbaaltkada, Finliandida, Veengride, Slovaakida, Balkaanai oronuudat teder bolbol zebsegte niuusa otraa-duudilji baigulna. Tedener bolbol gansaxanji Aavstrida, Sydeetske oblastida biše, myn baha Meeksikede, Braziliida ba Peryde bolooşo şingilin, dotorol "miateeznyydiili" insceniroveldeg baina.

Faşılıs agressivne bloogoi ageentnyd ilangajaa yrgen jixe hyldxelglin xydelmerili angliiska ba francuuzska koloniuudat Jabuulna. Tedener bolbol Palestiinide miateez emxid-xene, İndide "volontioruudai nacionaálna koorpus" se-regeixi singier bil bolgono, Urda Afrikada seregel faşılıs gryppenyiydiili baigulna, arabska oronuuddaxi feodaalnuudilji buu zebsegeer ba myngen zeerie xangana. Bolzo bolxo protifivniguudaa yje dainai boltor zadagairuulxa bá hularuulxiññi tulada, tedener bolbol xaa-xaanagyl smytyilji tarina.

Delxelji şine xyserxelglin xubaarligada bultanhaa jixer zainteresovanno faşılıs gyrenyyde agressivne bloog bolbol araduudilji şine imperialis dain uruu xabşulan şideze baina. 1935 ondo Itaali xadaa Abisstiñda dobtolon orobo. 1936 ondo Germaani Itaali xojor Ispanida interveençe exilebe, 1937 ondo Japoondo vojenşine bolbol Manzurilji bulian abal-gahaa, byxli Xitadiji ezemdexe ba Xitadhaa AXŞ, Aangli, Fraanciiji tyrin gergaxa zorilgoti baihan dañda silzen orobo; 1938 onoi maartada Germaani xadaa Aavstrili okypirovelbe, 1938 onoi sentiaabryda Germaani xadaa Çexoslovakili xubaan talhaza abba.

Xerbee busa tomo tomo derzaavanuudat kapitalis pravilistvonuud xadaa germaanska ba italyaanska faşılızmiñ ba Japoondo faşılıs vojenşinil agreesside halga huugaagyl haan, ilme jyymen bolxo argataf baixaar geeße aal? Ugein labtal. Ilme jyymen jynde bolzo şadaxa baigab gexede, faşılıs agreeessoryyde bloogto delxel reakclin xysenyyd, francuuzska ba ilangajaa angliiska byryazilin reakcloonno eleementnyy tuhalhan ba tuhalza baina. Ede eleementnyy bolbol germaanska faşılızmiñ SSSR-ei urduhah eserryy reakciin soñtoto niudarga bolgon xeregle, germaanska faşılızmiñ ulasxoorondiin xydelmerişen angiliin, aradai froontiin ba boogolşologdohon araduudat nacionaálna-syleleltin xydeleññi urduhah eserryy zandaarm şingier xereglex tuxal bodoñ gagan, hanaagaa zahana.

Angliiska reakcloonno byryazilin plan jyñhee byrlideneb gexede, zyyn urda Jevroopilin bişliñ xeregyydiili germaanska faşılızmiñ tuhada ygeed, Germaanilji zyyn teeşen—SSSR-te eserryy şiglyylen tabixa, SSSR-te socializmilen saaşanxi amzaltanuudilji ba kommuniizmilen ilaltiili ilme kontrrevolycioonno daigaar haatuulxa, angliiska kolooni teeşee Germaanilin imperialis harbalgahaa yrigyi bolon halaxa gehen baina; myn tili xuraa angliiska reakca bolbol SSSR-ei garaar germaanska imperializmilen şidiili tyre soxluulza, Germaanilji xeden olon zilnydte hularuul ba Jevroopodo gospodstvologşo polozeñiññi angliiska imperializmda yleexe geze hanaxa hen baigaa; xojorto, angliiska reakca bolbol Fraanciin xyzyn deere Itaali xamta, Ispanilji ba Sredizeemne dalañda vlijaniññi sferelin xubaan abxa, Jevroopodo imperialis "tegsexemzyyr" baigulxiññi zorilgoor, Itaaliili Germaanitai xehen blooghoonb tatalza, Itaali xelsee xiiji tuillaxili oroldon; gurbada, Daalına-Vostoogto angliiska reakcioneernyyd bolbol Xitadiji xubaaxa tuxal meçtaalan. Edener xadaa myne Xitadiji ygejryylxe ba xysilññi buuruulxiññi Japoondo arga olongo, zygeer tigeze baixa yjeedee edener xadaa, hyylde Daalına-Vostoogto "miyynxense miñ" baigulxiññi tula arbiliññi roolbo vestypaalkaja, Japoondo sereget ba ekonomikleska buuralgada haad xenegyi; dyrbede, angliiska reakca bolbol Germaanidaşı, Itaaliadaşı, Japoondoññi faşılıs rezimliññi xymirilgeden xygexejee xysenegyl, tedeende krediidydyili ygejixi zamaar, finansova bankrodstvohoo bejee abaraxiijinb ede oronuudat pravilistvonuudat

(Nyixer Manyiilbskiin doklaadai yrgesel xojordoxi niuurt)

*Byxesojuuzna Kommuniis (bolşeviigyydei) Paartiin XVIII sjeedz***BK(B)P-iin XVIII sjeedz deere, IKKI-dexi, BK(B) Paartiin delegaciin doklaad****Doklaadçig nyxer Manyiilbski**

tuhalxiji ba enegeereetii gegeen fasiis gyrenyydiji angliiska imperialiszmhaa medeeze zavlisimostdo oruulxiji xysene.

Ysøe 1927 ondo nyx. Staalin bolbol „Myneet yjiln teempede temdegleyndy“ gehen statjaas soogoo xeheen baina:

„Angliiska kapitalizm bolbol aradai revolyycenydiyi ylemze xorotoigoor baxaluurdaa xodo baihan ba bai-nasji, baixaşı baina. XVIII zuunal eseste bolhon Aguu-jixe francuzska revolyycychee zaxalaad, myneet bolzo baigaa xitadai revolyycy xyrter, angliiska byrzyazili bolbol xyn tyreltenel syleeregljin xydeleoniili butasoxig-şodoi tyrysiin zergenydyte xodo baihan ba baihaşrii zandaa.. Gebeş, angliiska byrzyazili bolbol eeriingee ga-raar dailaldaxa durayi jym. Angliiska byrzyazili bolbol xynef garaar dailaldaxa dainili xodo şiledeg bai-gaa.“

Gebeş, eeriingee deermedelgii plaanaaraa angliiska reakcioonno byrzyazili bolbol eortee mogilla marta baina. Xitaddaxi Japoonsko agreessiiji niuusaar demzhen jabadalaraa, tus byrzyazili bolbol Aanglii! Daalbaa-Vostooghooy gergalgiil beledxene, Italijskaa fasiizmada buulta ygeen jabadalaraa Sredizeemne dalaida angliiska pozicijili aldaxa jabadalijii beledxene, fasiis agreessornyydte urihalamza yge-hen jabadalaraa, angliiska byrzyazili bolbol tedeneret seregi xye şadaliyi ba eehedingee diilden soxiuulxa şansanuudiili şangadxana. Germaanska fasiizmili byxezyylegeeree, tere bolbol eeriingee impeeriliin taharalgiil beledxene baina geeše. SSSR-te dobtoloxo plaanaaraa, tere bolbol gansaşti fasiizmili biše, myn byxii kapitalis sisteemini xymirligil beledxene geeše. (Aplodismeentnyd)

Miyynxenske xelseen bolbol angliiska reakcioonno byrzyazili ene buzar muuxai aad, zygør naidabarigyi plaanili xereg deere gagan Jabuulxa gehen tyrysiin serbjoozno zabdalgaa myn. Miyynxenske reakcioonno zaagovorşiguud xadaa xntyreldene miir asaraa biše, xarin delkeln imperialis sine dainili asarza baina. Tedener bolbol fasiis agreessornyydte bulimtaralgata plauudilji negedeliili tedi bariza baihan, tere amta şimtegiyjevropeske „tegsexemzirjili“ miyynxende likvidirovelebe. Germaani Itali xojorol daralgaar angliiska reakciin hyyl doro şiregdeze jaba francuzska reakcioonno ganginaldaas bolbol 1914—18 onuudta bolhon, delkein imperialis dainai hyyleer eehedingee balguulhan sojuuzuudai sistemiili eehedingee garaar likvidirovelebe, enegeereet Fraanciji xojordoxi raangin derzaava bolgoxo jabadalijii beledkeze baina.

Miyynxenske zaagovorşiguud xadaa kollektivne ajuul-gilji saxixa sistemeede eses tabiaad, eehedingee le-balguulhan Liige naaciji Jevropeske ba delkein politikilin şu-xala şuxala asuudalnuudii şiddexexe jabadalhaa eseslen zai-suulba. Tedener xadaa Italijskaa fasiizmada Kataloonili ezelyylze, Japoonsko fasiis vojeençinede Kanton ba Xai-naanb olbtirog bulalguulaza, Daalbaa-Vostoogto francuzska ba angliiska ezemdelgenyydte zanalta bli boigulza, agrees-sornyyd garal xyligilji tailan ygebe.

Miyynxenske „milrotvoorconuud“ bolbol kapitalis gyrenyydte zebsegleglin xaluuralgilji şangadxaba. Miyynxenel hyyleer, Germaanida zebsegleglin sine xaralsa bli bolzo garba, tene fasiis diktatuuriin baihan sagsoo seregeini gargaşanuud 32 dixin urgaad baina, Italiida Abissiinital dailaldaxa jyse'soon-tus gargaşanuudan 4 dixin urgaba; Japoondo, 1936—37 onolxitoi saasubal, seregel gargaşanuudan 5 xaxad daxinhaa ylyy urgaa, Aanglii — 3 dixin, Fraancada gurba daxinhaa ylyy boloo.

* * *

Tiigebeşji, fasiis xiişnigyydei imperialis harbalganuudan zarim xeden kapitalis gyrenyydte, neliid Jixenxidee fasiis agreessornyydte urda kapitylli rovelze batdag pravitełstvotai oronuudai zasaglagşa anginuudai esergygy Jabuulgatai dairaldadag baina. Delkein ton tomo kapitalis gyren—AXŞ bolbol Latinska Ameriklin oronuudta, tiise dugtaşaldaza ba xurdan tyrgeneeb nebereze baigaa Germaani, Itali ba Japoondo esergyysen, eeriingee interesyydji xamagaalan, Japoondo esergyysen Filippiinenyydxi, Xitad ba Tiixi okeanadaxi eeriingee pozicjanuudii arşalan, fasiis ekspaañsida esergyysen bloogilji jyzyne-amerikaanska gyrenyydte zoxioon taaruulana; enegeereet AXŞ bolbol delkein busad byxii zaxa xizaarnuudta, tereen soo myn Jevroopodo fasiis agressivne plau-nuudta esergyyselgii aktivizirovelene.

Aanglii—imperialin byxeli byten baldala germaanska fasiizmii zanaza baigaa ajuulan, yngreder, imperialis krygyydei zarim xubili, Daaff Kyypär, Iiden, Çerçilli tiplin deejatelenyydji myneenei konservativna pravitełstvini ur-dahaa oppozilcada tylxize baina. Germaanska ba Italijskaa fasiizmii bulimtaralgın harbalga hedlegenyyden francuzska byrzyazili zarim xubili zexilgen algaza, tereende eser-gyselgii talabarigşadai pozicijili şangadxana. Poolşodo, tereenii Germaanilin xubaan tahlaxa tuxai zanaltin urda han-na zabolgonb urgana. Germaanska fasiizmaa bogoolşologdo-xo jabadalda esergysehenn oppozilcan Vengride şangadaza baina.

Tiize baixa yjede, fasiis agreessornyydte bogoolşolog-dohon Çeexo-Slovaaklin ba Aavstriliin aradai maassanuudal xoroobusalalga urgana, fasiis agreessornyydte soxilo doro baigaa Balkaanska oronuudai araduudai trevoogon jixi bolzo baina. Kolooniuudta xydeleoni şangadan delgereze baina, tendexi araduud xadaa imperialis xiişnigyydei xelsee abal-saunuudta andaldaanal butarxai moneetans bolxili xysedeggyi baina. Fasiis dobtoloxolgi zanalta doro baihan xede xeden oronuudta nacionaalaña frontlin elemeentnyy urgaza baina.

* * *

Igeed baixada, nyxedyd, yngreher taban bli soo, il-a-socializmha parazatiçeska ymxireni yzeze balgaa kapita-

lizm xojoroi xoorondoxi gyn ilgaanb yşee jixeer gynzegiire-be. SSSR bolbol deesee, angliyi oobsçestviin orol teeše, kom-muniizmda oşozo jabana. Kapitalis delkei bolbol doosoo, ekonomiçeska kritizs uruu, reakca uruu, dahn uruu xalştan unaza jabana. Enen xadaa kapitalis sisteemini nitte kritizs gynzegiire-be gehen udxtai baina. Tiigeze kapitalizm xadaa eeriingee zyrişdeonyydte ulam jixeer busaidaxa byrlee, til-xe byrlee polozeenihee multaraxili oroldon, ulam galzuu şan-ga xemzeejabuulganuudlii jabuuldag baina. Eneen derehee, azalşadta esergy kapitalai dobtolgjin şangadalga, fasiis terro-roi şangadalga, ulasxoorondin areena deere fasiizmili dobtolgjin şilzylge, şine imperialis dain garna. Eneen derehee, imperialis bulimtaralgalnuudta ba dain seregyyde eser-gyselgii ba milrei tulguuri bolxo udxaşanariiň xadaa kapitalis oronuuddaxi olon million azalai xynyydei soz-naanida ugaa jixi xemzeegeer urgaza baigaa socializmili orondo xariiin dalnal dobtolgjin zanaltin myn xursadaza bai-han jabadal garna.

II. Jidiine ba aradai froontin tylee kompaartinuudai temesel

Zarim xeden oronuudta ba ulasxoorondin areena deere dobtolgodo fasiizmili şilzen orohonoi xemzeegeer, antifaşist xyeleon urgaza, yrgenze ba ulam ulam byrli ulasxoorondin xaraakterai bolzo baina. XVII ba XVIII sjeedznydei xoorondoxi tabanzil xadaa azalşadai tomo tomo antifaşist baldaanuudaar dyryen baina. Ene xadaa—kapitalal urdahaa esergy azalai, baha reakciin xara xysenydi urdahaa esergy progreessi xysenydi xysen tyges temesel myn. Ene xadaa—xydelemergen anglii jabuulganuudai Jidiinstviin tylee, aradai antifaşist froontin tylee kompaartinuudai temesel polosaa myn. Ene xadaa—Fraancada aradai froontin bli bolhon jabadal myn. Ene xadaa—amerikaanska kontineente deere (Seeverne ba Jyzyne Amerikada) demokratilçeska xydelemergen yxgzen delgeren jabadal myn. Ene xadaa—xede xeden kolonaalaña ba zavilisima oronuudta nacionaalaña frontlin emxidken tabidzaba da yrgenze debzeze baihan yje myn. Ene xadaa—xamagai tyryyn, gerolçeska Ispaanska aradai nacionaalaña-revolcyionno dain, ene xadaa dobtolon orohon imperialis xiişnigyydei urdahaa esergysehenn aguu-jixe xitad aradai nacionaalaña-syleorelgini dain myn.

1933 ondo Germaanida zasaga fasiizmili Jireheli hyyleer, busad fasiistnuud bolbol kapitalis oronuudta tolgoigoo yrgelijili, tedener bolbol Germaanida bolhon şingleer, aradai maassanuud xadaa urdahammal baldaangygeer suxaria gehen bodolgotolgoor dobtolgodo oroxili jaarhalijini taaran, nyxedyd hanana bezet. Gardana, germaanska fasiizmili ilalta le bolbol zil yngreher xoilo, byxii delkei deere xysen tyges antifaşist xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen Jidiine ba aradai antifaşist frontlin taaktikili debzyylen baina. Nix. Staalinal ynen şabi, ba Leipcigte kommunizmili tughli deere yrgaze garhan nyx. Dimitrovei vestypleenti bolbol kapitalis oronuudai azalşadai dunda xaluu ootkig olhon baina.

Proletariadaal xysenydi negediyilgi ba tereenel sojuuzniguydii xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen Jidiine ba aradai antifaşist frontlin taaktikili debzyylen baina. Nix. Staalinal ynen şabi, ba Leipcigte kommunizmili tughli deere yrgaze garhan nyx. Dimitrovei vestypleenti bolbol kapitalis oronuudai azalşadai dunda xaluu ootkig olhon baina.

Kapitalis oronuudta bultandan şaxuu exilhen antifaşist xydelemergen şuid sexe rezyltaaduudan Jamarnuud baigaa? Fraancada azalşa maassanuud bolbol bygdenitlin staaçkaar, gansa le Parizda million xyrter xynyydii xanduulhan maassova demonstracanuudaa 1934 ono fevraliin 6-nal fasiis pytyçili taahduulun, zebsegte fasiis ilgenyydii taran nam-naxa tuxai zakon garguul, antifaşist temeselgee process soo xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen Jidiine ba aradai antifaşist frontlin taaktikili debzyylen baina. Nix. Staalinal ynen şabi, ba Leipcigte kommunizmili tughli deere yrgaze garhan nyx. Dimitrovei vestypleenti bolbol kapitalis oronuudai azalşadai dunda xaluu ootkig olhon baina.

Kapitalis oronuudta bultandan şaxuu exilhen antifaşist xydelemergen şuid sexe rezyltaaduudan Jamarnuud baigaa? Fraancada azalşa maassanuud bolbol bygdenitlin staaçkaar, gansa le Parizda million xyrter xynyydii xanduulhan maassova demonstracanuudaa 1934 ono fevraliin 6-nal fasiis pytyçili taahduulun, zebsegte fasiis ilgenyydii taran nam-naxa tuxai zakon garguul, antifaşist temeselgee process soo xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitrovei dok-laad soo, xydelemergen anglii tala teze xabaaduulgin aguuijxe leeninske-staalinska strategiçeske planili şingleer deere xeregen, Kommuniis internacionaal bolbol kapitalalai dobtolgotol, fasiizmali ba dyteleze jabaai imperialis datulai temeseklin tulada, VII kongreess deere nyx. Dimitro

